

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 19 listopada 2021 r.

ZP-KNPS.431.7.6.2021.EL

Pani
Agnieszka Mietelska
Dyrektor
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Miłkowicach

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 17-20 sierpnia 2021 r. na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1464 ze zm.), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224), art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 111 ze zm.), art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 877 ze zm.), art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1297) zespół kontrolerów: Ewa Lasota - starszy specjalista, przewodniczący zespołu, Natalia Szczecińska – starszy specjalista, kontroler, z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Miłkowicach z zakresu warunków nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, warunków nabywania prawa do zasiłków dla opiekunów oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, a także warunków nabywania prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zasad i trybu postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych. Kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych obejmowała okres od dnia 1 listopada 2020 r. do dnia 17 sierpnia 2021 r., kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów od dnia 15 maja 2014 r. do dnia 17 sierpnia 2021 r., natomiast kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy

o pomocy osobom uprawnionym do alimentów obejmowała okres od dnia 1 października 2020 r. do dnia 17 sierpnia 2021 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 24 czerwca 2021 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na II półrocze 2021 r.

Ustalenia dokonane w trakcie kontroli zostały przedstawione w Projekcie Wystąpienia Pokontrolnego doręczonego Dyrektorowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miłkowicach w dniu 22.09.2021 r. Do Projektu Wystąpienia Pokontrolnego wniesiono zastrzeżenia. Pismem z dnia 18 października 2021 r. zastrzeżenia wniesione do pkt 3 projektu wystąpienia pokontrolnego w części dotyczącej realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, dotyczących ustalania dochodów oraz sposobu pomniejszania dochodów rodziny o alimenty świadczone na rzecz osób spoza rodziny zostały oddalone.

Jednostką kieruje Pani Agnieszka Mietelska, zatrudniona na stanowisku Dyrektora na czas określony podczas usprawiedliwionej nieobecności w pracy Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miłkowicach od dnia 16 sierpnia 2021 r.

Wójt Gminy Miłkowice upoważnił:

1. Panią Agatę Mikulską – Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miłkowicach na podstawie:
 - Upoważnienia nr 32/2015 z dnia 2 listopada 2015 r. do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń rodzinnych.
 - Upoważnienia nr 31/2015 z dnia 2 listopada 2015 r. do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
 - Upoważnienia nr 33/2015 z dnia 2 listopada 2015 r. do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w sprawie zasiłków dla opiekuna.
 - Upoważnienia nr 34/2015 z dnia 2 listopada 2015 r. do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w tych sprawach.

2. ██████████ – p.o. Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w okresie od 3.08.2020 r. do 19.08.2020 r. oraz 22.10.2020 r. do 16.11.2020 r. w Miłkowicach na podstawie :
 - Upoważnienia nr 9/2020 z dnia 3 sierpnia 2020 r. do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do

prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w sprawie świadczeń rodzinnych, do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w sprawie zasiłków dla opiekuna, do podejmowania działań i prowadzenia postępowań wobec dłużników.

- Upoważnienia nr 11/2020 z dnia 22 października 2020 r. do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w sprawie świadczeń rodzinnych, do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w sprawie zasiłków dla opiekuna, do podejmowania działań i prowadzenia postępowań wobec dłużników.

3. ██████████ – starszy specjalista pracy socjalnej, p.o. Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miłkowicach w okresie 10.06.2021 do 15.08.2021 r na podstawie:

- Upoważnienia nr 18/2016 z dnia 8 lipca 2016 r. do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu świadczeń rodzinnych.
- Upoważnienia nr 10/2021 z dnia 10 czerwca 2021 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do prowadzenia postępowań w sprawach o zasiłki dla opiekunów, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

4. ██████████ – pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miłkowicach na podstawie:

- Upoważnienia nr 19/2015 z dnia 18 sierpnia 2015 r. do wydawania decyzji administracyjnych z zakresu świadczeń rodzinnych.
- Upoważnienia nr 18/2015 (OR.I.0052.18.2015) z dnia 18 sierpnia do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego w zakresie należącym do organu właściwego wierzyciela, tj. Wójta Gminy, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.

5. ██████████ – pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miłkowicach na podstawie:

- Upoważnienia nr OR.I.077.4.2021 z dnia 1 czerwca 2021 r. do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w zakresie świadczeń rodzinnych i zasiłków dla opiekuna – upoważnienie obowiązywało w okresie od 1.06.2021 r. do 31.07.2021 r.
- Upoważnienia nr 11/2021 z dnia 2.08.2021 r. do prowadzenia postępowań i wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu świadczeń rodzinnych,

do prowadzenia postępowań w sprawach o zasiłki dla opiekunów, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

6. ██████████ – pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miłkowicach na podstawie:
 - Upoważnienia nr 13/2020 z dnia 2 sierpnia 2021 r. do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego w zakresie należącym do organu właściwego wierzyciela, tj. Wójta Gminy, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych.
 - Upoważnienia nr 4/2017 z dnia 17 lutego 2017 r. do przekazywania do biur informacji gospodarczej – informacji gospodarczej o zobowiązaniu bądź zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego z tytułów, o których mowa w art. 28 ust 1 i 2, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy oraz przeprowadzania wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego od dłużnika alimentacyjnego.

7. Panią Agnieszkę Mielenską – Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miłkowicach na podstawie:
 - Upoważnienia nr 16/2021 z dnia 16 sierpnia 2021 r. do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego w zakresie należącym do organu właściwego wierzyciela, tj. Wójta Gminy, a także do wydawania w tych sprawach decyzji, do prowadzenia postępowań w sprawach o zasiłki dla opiekunów, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.
 - Upoważnienia nr 20/2021 z dnia 19 sierpnia 2021 r. do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania oraz wydawania w tych sprawach decyzji, do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu świadczeń rodzinnych oraz wydawania w tych sprawach decyzji.

W okresie objętym kontrolą Pani ██████████ - inspektor ds. świadczenia wychowawczego, nie posiadała wymaganego na podstawie art. 20 pkt 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych pisemnego upoważnienia do prowadzenia postępowań administracyjnych w sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych. Ponadto Pani ██████████ na dzień przeprowadzonej kontroli nie posiadała ważnego upoważnienia do prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych. Natomiast Pani ██████████, posiada ograniczone upoważnienie do podejmowania działań

wobec dłużników alimentacyjnych związane z przekazywaniem do biura informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużnika, przeprowadzania wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania od dłużnika alimentacyjnego oświadczenia majątkowego.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Nie wszyscy pracownicy prowadzący postępowania administracyjne w sprawie świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego oraz zasiłku dla opiekuna posiadają stosowne upoważnienia. Pracownik zajmując się postępowaniem wobec dłużników alimentacyjnych posiada upoważnienie ograniczone do przekazywaniem do biura informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużnika, przeprowadzania wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania od dłużnika alimentacyjnego oświadczenia majątkowego. Powyższa sytuacja wynika zapewne z przeoczenia i kwestia ta zostanie niezwłocznie uregulowana”.

(dowód: akta kontroli str. 57)

Podczas kontroli w dniu 20 sierpnia 2021 r. Wójt Gminy Miłkowice wydał upoważnienia dla Pani [REDAKTOWANE] Pani [REDAKTOWANE] oraz Pani [REDAKTOWANE] do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu świadczeń rodzinnych, do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych i prowadzenia postępowań, do przekazywania do biura informacji gospodarczej o zobowiązaniu bądź zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego z tytułów, o których mowa w art. 28 ust 1 i 2, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy oraz przeprowadzania wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego od dłużnika alimentacyjnego, do prowadzenia postępowań w sprawach o zasiłki dla opiekunów.

(dowód: akta kontroli str. 51-55)

W okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów zajmowali się:

- Pani Ewa Gaguła (Tkaczyszyn) – Dyrektor GOPS w Miłkowicach w okresie od 1.01.2013 r. do 30.09.2015 r.
- Pani [REDAKTOWANE] – starszy pracownik socjalny zatrudniony od 2.11.1995 r. do nadal. Dyrektor GOPS w Miłkowicach od 2.11.1995 r. do 31.05.2012 r., p.o. Dyrektora GOPS od 10.06.2021 r. do 15.08.2021 r.

[REDAKTOWANE] Pani Agata Mikulska – Dyrektor GOPS Miłkowice od 1.11.2015 r. do nadal [REDAKTOWANE]
[REDAKTOWANE]

- ██████████ – p.o. Dyrektora GOPS w Miłkowicach w okresie od 3.08.2020 r. do 19.08.2020 r. oraz w okresie od 22.10.2020 r. do 16.11.2020 r.
- ██████████ – inspektor ds. świadczeń rodzinnych, zatrudniona od 13.03.2012 r.,
- ██████████ – inspektor ds. świadczenia wychowawczego, zatrudniona od 16.05.2013 r.,
- ██████████ – pracownik socjalny, zatrudniona od 19.02.2014 r. – posiada upoważnienie do podpisywania decyzji administracyjnych dot. świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- ██████████ – inspektor ds. funduszu alimentacyjnego i dodatków mieszkaniowych, zatrudniona od 4.05.2016 r.

(dowód: akta kontroli, str. 49)

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie z nieprawidłowościami działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miłkowicach w zakresie przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych, zasiłków dla opiekunów, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz przekazywania wojewodzie wniosków o świadczenia rodzinne celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie:

1. ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 111 ze zm.),
2. rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1466),
3. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2018 r. poz. 1497),
4. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2021 r. poz. 1481),

5. ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 877 ze zm.),
6. rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1467),
7. ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1297 ze zm.),
8. ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 735 ze zm.),
9. ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U z 2020, poz. 1444 ze zm.)

Podczas kontroli dokumenty udostępniła i wyjaśnień udzielała:

1. Dyrektor Ośrodka – Pani Agnieszka Mietelska
2. Pracownik Ośrodka - XXXXXXXXXX

Informacje ogólne:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłkowicach został utworzony na mocy Uchwały Nr X/50/90 Gminnej Rady Narodowej w Miłkowicach z dnia 19 kwietnia 1990 r. oraz Zarządzenia nr 2/90 Naczelnika Gminy Miłkowice z dnia 2 maja 1990 roku.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek działał w oparciu o Statut przyjęty Uchwałą Nr XV/67/2007 Rady Gminy Miłkowice z dnia 18 września 2007 r. oraz Statut przyjęty Uchwałą nr XVIII/160/2016 Rady Gminy Miłkowice z dnia 18 lutego 2016 r. ze zm.

Ponadto Ośrodek działał w oparciu o Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Nr 8/2019 Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miłkowicach z dnia 1 października 2019 r.

Aktualnie Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Miłkowicach kieruje Pani Agnieszka Mietelska zatrudniona od dnia 16.08.2021 r. na stanowisku Dyrektora na czas określony podczas usprawiedliwionej nieobecności w pracy Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miłkowicach.

(dowód: akta kontroli, str.43)

Z informacji przekazanych przez Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miłkowicach wynika, iż w okresie od 3 sierpnia 2020 r. do 19 sierpnia 2020 r. a następnie

od 22 października 2020r. do 16 listopada 2020r. obowiązki Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miłkowicach pełniła Pani Mariola Piechocka. Powierzenie w/w obowiązków dyrektora wynikało z usprawiedliwionej nieobecności Pani Agaty Mikulskiej, zatrudnionej na tym stanowisku od 2 listopada 2015 r. Ponadto od dnia 10 czerwca 2021 r. do 15 sierpnia 2021 r. obowiązki Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miłkowicach pełniła Pani Marzanna Grzybowska-Mitura. [REDACTED]

(dowód: akta kontroli, str. 47)

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił, że: *„Informacje dotyczące składania wniosków zgodnie z art. 26 ust. 6 ustawy o świadczeniach rodzinnych zawarte są w pouczeniu decyzji przyznającej prawo do świadczeń rodzinnych, ponadto powyższa informacja umieszczona jest na tablicy informacyjnej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miłkowicach oraz przy zbliżającym się kolejnym okresie zasiłkowym zamieszczana jest informacja na portalu społecznościowym tut. Ośrodka”*.

(dowód: akta kontroli, str. 45)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłkowicach wypłaca świadczenia: przelewem na wskazany przez wnioskodawcę rachunek bankowy.

Godziny pracy Ośrodka: poniedziałek- piątek 7⁰⁰ - 15⁰⁰.

Kontrolę wpisano do książki kontroli pod nr 18.

1. Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Wypłata świadczeń rodzinnych realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 111 ze zm.). Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22 b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

Na okres zasiłkowy 2020/2021, do 17.08.2021 r., do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miłkowicach wpłynęło 268 wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych.

Do instytucji właściwej do realizacji zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazano 8 wniosków.

W okresie zasiłkowym 2020/2021 do 17.08.2021 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Miłkowicach wypłacono 2.273 zasiłki rodzinne, z czego na dziecko w wieku:

- do ukończenia 5 roku życia – 566,
- powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia – 1.523,
- powyżej 18 roku życia do ukończenia 21 roku życia – 184,
- powyżej 21 roku życia do ukończenia 24 roku życia – 0.

Ośrodek wypłacił 1.209 dodatków, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka – 9,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 33,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 1 pkt 1 ustawy – 50,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 1 pkt 2 ustawy – 61,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 1 pkt 3 ustawy – 0
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 2 ustawy – 0,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 3 ustawy – 102
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 4 ustawy – 9
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia – 36,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – 153,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 0,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły - 23,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 357,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 487.

Ośrodek zrealizował również wypłatę 1.305 zasiłków pielęgnacyjnych, 277 świadczeń pielęgnacyjnych, 7 specjalnych zasiłków opiekuńczych, 31 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz 110 świadczeń rodzicielskich.

Łączna kwota wypłaconych świadczeń rodzinnych wynosi 1.345.987,51 zł.

W okresie zasiłkowym 2020/2021 do 17.08.2021 r. świadczenia rodzinne pobierało 259 rodzin. Do zasiłku rodzinnego uprawnionych było 114 rodzin w tym:

- na 1 dziecko – 29,
- na 2 dzieci – 48,
- na 3 dzieci – 24,
- na 4 i więcej dzieci – 13.

W okresie zasiłkowym rozpoczynającym się od 1.11.2020 r. do 17.08.2021 r. Ośrodek wydał 257 decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym 5 decyzji odmownych z czego 3 decyzje z powodu przekroczenia kryterium dochodowego oraz 2 decyzje odmowne z powodu braku spełnienia ustawowych przesłanek.

Od treści jednej wydanej decyzji odmownej strona złożyła odwołania do organu II instancji. Organ II instancji uchylił decyzję organu właściwego i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń rodzicielskich, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami o następujących numerach:

1.K.P. – GOPS/8255/ŚR/507/20-21 z dnia 15.12.2020 r. ze zm.

2.J.D. – GOPS/8253/ŚR/288/20-21 z dnia 16.07.2021 r.

3.K.P. – GOPS/8257/ŚR/390/19-20 z dnia 16.09.2020 r.

4.K.S. – GOPS/8257/ŚR/276/20-21 z dnia 1.07.2021 r.

5.M.M. – GOPS/8251/ŚR/87/20-21 z dnia 27.11.2020 r.

6.A.P. – GOPS/8251/ŚR/86/20-21 z dnia 27.11.2020 r.

7.W.L. – GOPS/8250/ŚR/36/20-21 z dnia 27.10.2020 r.

8.M.M. – GOPS/8250/ŚR/63/20-21 z dnia 9.11.2020 r.

GOPS/8250/ŚR/293/20-21 z dnia 23.07.2021 r.

9.M.Cz. – GOPS/8250/ŚR/14/20-21 z dnia 16.10.2020 r.

10.A.K. – GOPS/8250/ŚR/40/20-21 z dnia 29.10.2020 r.

11.E.W. – GOPS/8250/ŚR/124/20-21 z dnia 16.12.2020 r.

12.M.K. – GOPS/8250/ŚR/105/20-21 z dnia 9.2.2020 r.

13.M.B. – GOPS/8250/ŚR/60/20-21 z dnia 6.11.2020 r.

14.E.K. – GOPS/8250/ŚR/118/20-21 z dnia 15.12.2020 r.

GOPS/8252/ŚR/468/19-20 z dnia 26.10.2020 r.

15.I.B. – GOPS/8250/ŚR/67/20-21 z dnia 12.11.2020 r.

16.D.B. – GOPS/8250/ŚR/71/20-21 z dnia 16.11.2020 r.

- 17.K.D.** – GOPS/8250/ŚR/19/20-21 z dnia 26.10.2020 r.
- 18.K.R.** – GOPS/8253/ŚR/307/20-21 z dnia 9.08.2021 r.
- 19.S.Sz.** – GOPS/8253/ŚR/291/20-21 z dnia 16.07.2021 r.
- 20.M.K.** – GOPS/8251/ŚR/204/20-21 z dnia 19.03.2021 r.
- 21.A.B.** – GOPS/8250/ŚR/106/20-21 z dnia 9-12-2020 r.
- 22.A.O.** – GOPS/8257/233/19-20 z dnia 7.02.2020 r.
- 23.B.J.** – GOPS/8250/ŚR/146/20-21 z dnia 14.01.2021 r.,
GOPS/8250/ŚR/70/20-21 z dnia 16.11.2020 r.
- 24.A.W.** – GOPS/8250/ŚR/10/20-21 z dnia 16.10.2020 r.
- 25.M.Cz.** – GOPS/8250/ŚR/31/20-21 z dnia 27.10.2020 r.
- 26.K.W.** – GOPS/8250/ŚR/1/20-21 z dnia 23.09.2020 r.
- 27.K.K.** – GOPS/8250/ŚR/223/20-21 z dnia 7.05.2021 r.,
GOPS/8250/ŚR/95/20-21 z dnia 27.11.2020 r.,
GOPS/8253/ŚR/229/20-21 z dnia 11.05.2021 r.
- 28.S.B.** – GOPS/8253/ŚR/185/20-21 z dnia 3.03.2021 r.
- 29.M.W.** – GOPS/8252/ŚR/241/20-21 z dnia 20.05.2021 r.
- 30.M.M.** – GOPS/8250/ŚR/256/20-21 z dnia 15.06.2021 r.,
GOPS/8250/ŚR/265/20-21 z dnia 18.06.2021 r.
- 31.E.W.** – GOPS/8250/ŚR/23/20-21 z dnia 26.10.2020 r.
- 32. A.Sz.** – GOPS/8250/ŚR/55/20-21 z dnia 2.11.2020 r.
- 33. L.D.** – GOPS/8252/ŚR/212/19-20 z dnia 30.03.2021 r.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację dotyczącą przyznania:

- 51 zasiłków rodzinnych oraz 79 dodatków do zasiłku rodzinnego, w tym z tytułu:
 - urodzenia dziecka – 5,
 - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 3,
 - samotnego wychowywania dziecka – 4,
 - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 12,
 - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 6,
 - rozpoczęcia roku szkolnego – 38,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 10,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 1,
- 3 zasiłków pielęgnacyjnych,

- 2 świadczeń pielęgnacyjnych,
- 5 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka,
- 1 specjalnego zasiłku opiekuńczego,
- 3 świadczeń rodzicielskich.

W podstawach prawnych skontrolowanych decyzji dotyczących ustalania prawa do świadczeń rodzinnych powoływano zapisy:

- ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego,
- ustawy z dnia 23 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach oraz oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Miłkowicach, w skontrolowanych decyzjach wysokość kwot przyznanych świadczeń była zgodna z kwotami zasiłków wraz z dodatkami określonymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 31 lipca 2018 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna. Decyzje administracyjne wydawane były terminowo.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniała data wpływu do Ośrodka. Do wniosków dołączone były dokumenty potwierdzające dane osób ubiegających się o świadczenia rodzinne oraz dane członków ich rodzin. Ponadto dokumentacja zawierała informację o uzyskanych dochodach, akty zgonu, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia szkoły/oświadczenia strony o uczęszczaniu dziecka do szkoły – w przypadku gdy dziecko ukończyło 18 rok życia, prawomocne wyroki sądu rodzinnego orzekające rozwód, orzeczenia sądu zasądzające alimenty na rzecz osób w rodzinie.

GOPS w Miłkowicach samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,

- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
- Elektronicznego krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMON), pozwalającego sprawdzić czy dana osoba posiada orzeczenie o niepełnosprawności,
- CEIDG, który pozwala zweryfikować dane o prowadzeniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,
- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwia weryfikację informacji o dochodach podatnika.

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone było terminowo. Termin wypłaty świadczeń był zgodny z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W sytuacji, gdy na dzieci zasądzone były świadczenia alimentacyjne i osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

Osoba ubiegająca się o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania do wniosku dołączała odpowiednie zaświadczenie/oświadczenie o uczęszczaniu do szkoły poza miejscem zamieszkania oraz dokument potwierdzający tymczasowe zameldowanie ucznia poza miejscem zamieszkania.

W aktach dotyczących ustalania prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka znajdowały się dodatkowo stosowne zaświadczenia lekarskie potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną.

W przypadku ustalania prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego w aktach sprawy znajdowały się dokumenty potwierdzające rezygnację z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej osoby zobowiązanej do alimentacji w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Oświadczenia stron oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został

zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawie nr 33 (L.D.) organ przyznał stronie świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia. Z analizy zgromadzonej w sprawie dokumentacji wynika, iż strona wnioskująca o w/w świadczenie jest cudzoziemcem legitymującym się ukraińskim obywatelstwem. W aktach sprawy znajduje się tylko dokument potwierdzający prawo do legalnego pobytu w Polsce – decyzja Wojewody Dolnośląskiego z dnia 18 lutego 2021 r. o zezwoleniu na pobyt czasowy oraz karta pobytu czasowego z dnia 13.04.2021 r. Zarówno decyzja jak i karta pobytu (brak informacji o dostępie do rynku pracy) nie potwierdzają, iż Pani L.D. ma prawo do legalnej pracy w Polsce. Ośrodek nie wezwał strony do przedstawienia dokumentu potwierdzającego uprawnienia do legalnej pracy w Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 2 lit d ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych świadczenia rodzinne przysługują cudzoziemcom posiadającym kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, z wyłączeniem obywateli państw trzecich, którzy uzyskali zezwolenie na pracę na terytorium państwa członkowskiego na okres nieprzekraczający 6 miesięcy, obywateli państw trzecich przyjętych w celu podjęcia studiów lub pracy sezonowej oraz obywateli państw trzecich, którzy mają prawo do wykonywania pracy na podstawie wizy.

Zgodnie z § 5 pkt 5 i 6 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych ustalając prawo do zasiłku rodzinnego, uwzględnia się, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2–4, również odpowiednio: kartę pobytu – w przypadku cudzoziemca przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznościami, o których mowa w art. 127 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 35 ze zm.), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub

ochrony uzupełniającej) kartę pobytu i decyzję o udzieleniu cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub inny dokument uprawniający cudzoziemca do pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który uprawnia do wykonywania pracy.

Zgodnie z art. 24a ust 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych w przypadku gdy osoba złoży wniosek bez wymaganych dokumentów, podmiot realizujący świadczenia przyjmuje wniosek i wyznacza termin nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni na uzupełnienie brakujących dokumentów. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia. W związku z powyższym Ośrodek powinien wezwać stronę o przedstawienie dokumentów potwierdzających prawo do legalnej pracy w Polsce. W przypadku gdy strona nie dostarczy w/w dokumentu zasadne jest skierowanie decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, celem stwierdzenia nieważności.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Świadczenie pielęgnacyjne zostało przyznane w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, między innymi dane ze zbioru PESEL, z których wynikało, iż wnioskodawczyni legitymuje się kartą stałego pobytu. W katalogu osób uprawnionych do świadczeń rodzinnych znaleźć można między innymi cudzoziemców przebywających na terytorium RP na podstawie zezwolenia na pobyt stały (...) jeżeli zamieszkują z członkami rodzin na terytorium RP. W przedmiotowej sprawie zostało przyjęte, iż Pani L.D. wraz z mężem, synem i córką zamieszkują na terenie Gminy Miłkowice, z bazy danych PESEL wynikało, iż wydano jej kartę stałego pobytu, a nadto kierowano się dobrem strony i jej niepełnosprawnego dziecka. Wnioskodawczyni nie wzywano do uzupełnienia wniosku o dokumenty potwierdzające zatrudnienie, ponieważ pracownicy posiadali wiedzę, iż wnioskodawczyni nie pracuje i z tego też powodu ubiega się o przyznanie świadczenia pielęgnacyjnego”.

(dowód: akta kontroli str. 81)

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień należy stwierdzić, iż przedstawiony wydruk z systemu PESEL z dnia 6.08.2020 r. został zaprezentowany kontrolerom w dniu kontroli. Akta sprawy nie zawierały powyższego wydruku ani adnotacji, iż taki wydruk został sprawdzony. Ponadto należy zauważyć, iż przedstawiony kontrolerom wydruk z bazy PESEL zawierał informację, iż strona posiada dokument: karta pobytu

stałego cudzoziemca, jednakże na wydruku tym zawarta była informacja, iż data aktualizacji danych to 30.10.2018 r. Dysponując sprzecznymi informacjami Ośrodek nie zweryfikował podanych danych.

Zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, w toku postępowania administracyjnego organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek strony podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. Ponadto zgodnie z art. 77 § 1 ww. ustawy organ administracji publicznej jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy.

2. W sprawie nr 32 (A.Sz.) Ośrodek błędnie policzył dochody członków rodziny, a tym samym niepoprawnie ustalił dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Organ nie utracił dochodów Pani A.Sz. z tytułu świadczenia rodzicielskiego.

Zgodnie z art. 3 pkt 23 lit. j ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych ilekroć w ustawie jest mowa o utracie dochodu - oznacza to utratę dochodu spowodowaną utratą świadczenia rodzicielskiego.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Pani A.Sz w dniu 11.09.2020zł złożyła wniosek o ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego na okres 2020/2021. We wniosku na str. 7 wnioskodawczyni jako członka rodziny, u którego nastąpiła utrata dochodu wskazała tylko małżonka, ponieważ do dnia 13.10.2021r. była uprawniona do pobierania świadczenia rodzicielskiego. Dochód członków rodziny został wprowadzony do systemu w momencie kiedy wnioskodawczyni była uprawniona do świadczenia rodzicielskiego, natomiast podczas wydawania decyzji nie uwzględniono utraconego dochodu w wyniku przeoczenia, co nie miało jednak żadnego wpływu na prawo do przyznanych świadczeń. (...).”

(dowód: akta kontroli str. 83)

3. W sprawie nr 15 (I.B.) oraz nr 32 (A.Sz.) organ ustalając dochód przypadający na jedną osobę w rodzinie odjął alimenty świadczone na rzecz osób spoza rodziny od ogólnych dochodów rodziny nie od dochodu członka rodziny zobowiązanego do alimentacji.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 lit. a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych ilekroć w ustawie jest mowa o dochodzie - oznacza to, po odliczeniu kwot

alimentów świadczonych na rzecz innych osób m.in. przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, art. 30b, art. 30c, art. 30e i art. 30f ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne.

W myśl art. 3 pkt 2 w/w ustawy ilekroć w ustawie jest mowa o dochodzie rodziny - oznacza to sumę dochodów członków rodziny, natomiast w myśl art. 3 pkt 2a ilekroć w ustawie jest mowa o dochodzie członka rodziny - oznacza to przeciętny miesięczny dochód członka rodziny osiągnięty w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, z zastrzeżeniem art. 5 ust. 4-4c. Zatem ustalenie przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jedną osobę w rodzinie, w celu ustalenia prawa do świadczenia, odbywać się powinno przez zsumowanie dochodów wszystkich członków rodziny uzyskanych w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy, a otrzymaną w ten sposób kwotę należy podzielić przez dwanaście, a następnie na liczbę osób w rodzinie.

Zgodnie z obowiązującymi zapisami należy odrębnie liczyć dochody każdego członka rodziny i następnie je zsumować by otrzymać dochód rodziny w rozumieniu art. 3 pkt 2 ustawy, Ponadto płacenie alimentów z dochodów drugiego członka rodziny zamiast z dochodów zobowiązanego można jedynie uznać za wydatki rodziny, których organy administracji nie mają prawa ustalać i odliczać od dochodów rodziny. Zauważyć jednak wypada, że ustawa, ani też rozporządzenie wykonawcze, nie reguluje sytuacji, w której świadczenia alimentacyjne - z uwagi na ich wysokość oraz dochód osiągniany przez członka zobowiązanego do ich zapłaty - realizowane są z dochodu rodziny, a nie wyłącznie członka zobowiązanego do tych świadczeń.

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 15 (I.B.) wyjaśnił:

„W powyższej sprawie dochód rodziny został wyliczony zgodnie z art. 3 pkt 1, który stanowi: <ilekroć w ustawie jest mowa o dochodzie - oznacza to, po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób (...)>, nadto w pkt 2 powołanego przepisu wskazano, iż za dochód rodziny należy rozumieć sumę dochodów członków rodziny. Przyjmując zatem powyższą definicję zasadne było odliczenie od dochodu rodziny udokumentowanych kwot alimentów świadczonych przez wszystkich członków rodziny na rzecz osób spoza rodziny. Ponadto w analizowanym przypadku

nieodliczenie od dochodu rodziny alimentów zapłaconych w 2019 roku przez Iwonę Błachaniec na rzecz jej dzieci wychowywanych przez ich ojca tj. kwoty 2.800 zł nie miałyby wpływu na prawo do przyznanych świadczeń rodzinnych”.

(dowód: akta kontroli, str. 95)

Dyrektor Ośrodka w sprawie nr 32 (A.Sz.) wyjaśnił:

„Pani A.Sz w dniu 11.09.2020zł złożyła wniosek o ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego na okres 2020/2021. (...).W powyższej sprawie dochód rodziny został wyliczony zgodnie z art. 3 pkt 1, który stanowi: <ilekroć w ustawie jest mowa o dochodzie - oznacza to, po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób (...)>, nadto w pkt 2 powołanego przepisu wskazano, iż za dochód rodziny należy rozumieć sumę dochodów członków rodziny. Przyjmując zatem powyższą definicję zasadne było odliczenie od dochodu rodziny udokumentowanych kwot alimentów świadczonych przez wszystkich członków rodziny na rzecz osób spoza rodziny. Ponadto w analizowanym przypadku nieodliczenie od dochodu rodziny alimentów zapłaconych w 2019 r. przez Pana R.Sz. na rzecz jego dziecka wychowywanego przez matkę tj. kwoty 5600 zł nie miałyby wpływu na prawo do przyznanych świadczeń rodzinnych”

(dowód: akta kontroli str. 83)

4. W sprawie nr 23 (B.J.) strona wniosła o przyznanie prawa do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego. Z akt sprawy wynika, iż urlop wychowawczy został udzielony stronie przez pracodawcę do 10.07.2021 r.

Decyzją nr GOPS/8250/ŚR/146/20-21 z dnia 14.01.2021 r. Ośrodek przyznał dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego do 7.10.2021 r. Organ błędnie przyznał stronie prawo do dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka, jeżeli dziecko pozostaje pod jego faktyczną opieką, uprawnionemu do urlopu wychowawczego, nie dłużej jednak niż przez okres: 1) 24 miesiący kalendarzowych; 2) 36 miesiący kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad więcej niż jednym dzieckiem urodzonym

podczas jednego porodu; 3) 72 miesięcy kalendarzowych, jeżeli sprawuje opiekę nad dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Ponadto art. 107 k.p.a. w sposób jasny i precyzyjny wskazuje, jakie składniki winna zawierać decyzja. Mając powyższe na uwadze, powinna ona być sformułowana ze szczególną dbałością o jasność i precyzję wypowiedzi, musi być jednoznaczna i nie budzić jakichkolwiek wątpliwości

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„W decyzji wskazano poprzez pomyłkę pisarską datę jako zakończenie okresu pobierania dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego do 2021-10-07, a winno być do 2021-07-10, jednakże w dalszej części decyzji uwzględniono prawidłową wypłatę dodatku do 10.07.2021 r. oraz w miesiącu lipcu 2021 roku zostało wypłacone świadczenie w prawidłowej wysokości (jednorazowo za miesiąc lipiec 2021 r. w wysokości 129,10zł). W dni dzisiejszym Organ wszczął postępowanie w zakresie zmiany decyzji, którego kopię dołącza do akt sprawy”.

(dowód: akta kontroli str. 85-87)

W związku z tym, iż Organ w dniu stwierdzenia nieprawidłowości wszczął postępowanie w sprawie zmiany decyzji, a kwota świadczenia za lipiec 2021 r. została wypłacona Stronie w prawidłowej kwocie odstępuje się od wydania zalecenia w tym zakresie.

5. W sprawie nr 16 (D.B.) przyznano dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego bez wniosku Strony o ww. świadczenie.

Art. 23 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. jednoznacznie określa, iż ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek małżonków, jednego z małżonków, rodziców, jednego z rodziców, opiekuna faktycznego dziecka, opiekuna prawnego dziecka, rodziny zastępczej niezawodowej, osoby uczącej się, pełnoletniej osoby niepełnosprawnej lub innej osoby upoważnionej do reprezentowania dziecka lub pełnoletniej osoby niepełnosprawnej, a także osób, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek

alimentacyjny. Zatem organ nie może z urzędu przyznać świadczeń bez wniosku strony.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Wyjaśniam, iż przyznanie w/w dodatku nastąpiło na podstawie złożonych przez wnioskodawczynię dokumentów i oświadczeń:

- *oświadczenie Pani Dżesiki Butyńskiej z dnia 29.10.2020r., z którego wynika, że jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę w P.H.U. “MIREKS” od dnia 06.03.2014r. na czas nieokreślony a także, że przebywa na urlopie wychowawczym od dnia 16.05.2020r. do dnia 15.05.2022r.;*
- *pisma pracodawcy – P.H.U. “MIREKS” z dnia 02.04.2020r., z którego również wynika, iż został udzielony urlop wychowawczy na okres od 16.05.2020r. - 15.05.2022r. w celu sprawowania opieki nad Hanną Butyńską ur. 28.12.2016r.*

Ponadto Pani D.B. korzystała już z dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego na rzecz Hanny Butyńskiej we wcześniejszym okresie tj. 16.05.2020r. - 31.10.2020r. na podstawie wniosku złożonego dnia 20.05.2020r. (czyli niezwłocznie po tym kiedy pracodawca udzielił urlopu wychowawczego na rzecz H.B.). Z uwagi na powyższe pracownik merytoryczny zajmujący się sprawą, kierując się słusznym interesem strony a także mając na uwadze panującą w kraju sytuację epidemiczną COVID – 19 w projekcie decyzji uwzględnił wymienione świadczenie bez wezwania strony o uzupełnienie wniosku. Decyzja Nr GOPS/8250/ŚR/71/20-21 z dnia 16.11.2020r. została doręczona Pani Dżesice Butyńskiej 18.11.2020r., od decyzji strona nie wносиła odwołania do SKO a zatem przyjęć należy, iż strona to świadczenie chciała otrzymać, a nie zaznaczyła tego we wniosku o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych na okres zasiłkowy 2020/2021”.

(dowód: akta kontroli, str. 91)

6. W sprawie nr 14 (E.K.) przyznano świadczenie pielęgnacyjne od 1.10.2020 r. oraz umorzono postępowanie w sprawie świadczenia pielęgnacyjnego za okres od 1.07.2020 r. do 30.09.2020 r. W uzasadnieniu decyzji nie wskazano, dlaczego postępowanie w sprawie w/w świadczenia zostało umorzone.

Art. 107 k.p.a. w sposób jasny i precyzyjny wskazuje, jakie składniki winna zawierać decyzja. Powinna ona być sformułowana ze szczególną dbałością o jasność i precyzję wypowiedzi, musi być jednoznaczna i nie budzić jakichkolwiek

wątpliwości. Uzasadnienie faktyczne i prawne decyzji powinno zawierać fakty, które organ uznał za udowodnione, dowody, na których się oparł, przyczyny, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„W decyzji jest zawarty przepis art. 24 ust 2a cyt. ustawy o świadczeniach rodzinnych, który stanowi, że jeżeli w okresie trzech miesięcy, licząc od dnia wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, zostanie złożony wniosek o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, prawo to ustala się począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, który według autora decyzji zawiera odzwierciedlenie uzasadnienie umorzenia postępowania. Natomiast błędnie zinterpretowano uzasadnienie własne odnoszące się do cytowanych przepisów, poprzez wskazanie, że świadczenie przysługuje od miesiąca złożenia wniosku ...(...), a winno być : „w tym przypadku prawo do świadczenia ustala się , od 2020-10-01 do ostatniego dnia miesiąca , w którym upływa termin ważności orzeczenia tj. do 2022-09-30”.

(dowód: akta kontroli, str. 93)

2. Postępowanie dotyczące przekazywania wojewodzie wniosków o świadczenia rodzinne, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Z dniem 1 stycznia 2018 r. Wojewoda Dolnośląski przejął zadanie realizowane dotychczas przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze świadczeń rodzinnych i świadczenia wychowawczego. Wraz z przejściem kompetencji Marszałka w ww. zakresie, Wojewoda Dolnośląski, pełni funkcję instytucji właściwej w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Przekazywanie wniosków z dokumentami wojewodzie, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego realizowane jest na podstawie art. 23a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 111 ze zm.).

Organ właściwy podejmując działania w trybie powyższego artykułu, powinien ustalić i przekazać wojewodzie prawidłowo wypełniony wniosek wraz z niezbędnymi informacjami

dotyczącymi rodziny wnioskodawcy, zebranych na podstawie złożonych przez stronę dokumentów i oświadczeń.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłkowicach, w okresie zasiłkowym 2020/2021 do dnia kontroli przekazał Wojewodzie Dolnośląskiemu 8 wniosków wraz z dokumentacją, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Kontroli poddano dokumentację następujących spraw:

1.A.O. 2. I.Sz. 3. J.N.

W skontrolowanych sprawach stwierdzono, że na złożonych wnioskach widniała data wpływu wniosku do Ośrodka. We wnioskach wskazywano kraj przebywania/aktywności członka rodziny podlegający koordynacji oraz dane umożliwiające lokalizację członka rodziny za granicą, jak adres, nr ubezpieczenia zagranicznego, nr PESEL, ostatni adres zamieszkania członka rodziny za granicą oraz charakter pobytu członka rodziny poza granicami Polski. Nie wskazywano innego kraju niż podlegający koordynacji.

W skontrolowanej sprawie nie stwierdzono sytuacji, w której wymagane było potwierdzenie formularzem A1 delegowania pracownika do pracy za granicą. We wnioskach podawano skład rodziny. W przypadku członka rodziny pozostającego w Polsce dołączano odpowiednie oświadczenia.

W przypadku przebywania osoby uprawnionej lub członka rodziny poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w celu zamieszkania lub podjęcia zatrudnienia, załączano oświadczenie pod odpowiedzialnością karną ze wskazaniem dat pobytu poza granicami Polski. We wnioskach wskazywano okres pobytu członka rodziny poza granicami Polski. Wszystkie złożone wnioski wraz z dokumentacją przekazane zostały do Wojewody Dolnośląskiego terminowo, tj. nie później niż w ciągu miesiąca od dnia złożenia wniosku.

W sprawdzonych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Realizacja zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Ustalenie i wypłata zasiłków dla opiekunów realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1297 ze zm.). Ustawa daje prawo korzystania ze świadczenia osobie, jeżeli decyzja

o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 1548 ze zm.) z dniem 1 lipca 2013 r.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miłkowicach od dnia wejścia w życie ustawy, tj. 15.05.2014 r. wypłacił dla 10 rodzin świadczenia z tytułu zasiłków dla opiekunów na łączną kwotę 243.060,57 zł.

W okresie tym wydał 16 decyzji administracyjnych. Od treści wydanych decyzji żadna strona wniosła odwołania do organu II instancji. W dniu kontroli tylko jedna rodzina otrzymywała świadczenie z tytułu zasiłków dla opiekunów.

Kontroli poddano dokumentację następujących spraw:

- 1. Cz.K.** – GOPS/8256/ŚR/430/13-14 z dnia 24.07.2014 r.,
 - GOPS/8256/SR/N/05-12/201 z dnia 27.12.2017 r.,
 - GOPS/8256/ŚR/N/04-12/2017 z dnia 1.12.2017 r.
- 2. W.P.** – GOPS/8256/ŚR/392/13-14 z dnia 4.07.2014 r.,
 - GOPS/8256/ŚR/I/04-09/2018 z dnia 28.09.2018 r.

Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zasiłku dla opiekuna wszczynano na wniosek osoby ubiegającej się o zasiłek. Na składanych wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu, z nadanym kolejnym numerem wniosku i podpisem osoby przyjmującej dokument. Wnioski składano nie później niż w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. W przypadku ustalania prawa do zasiłku dla opiekuna w aktach sprawy znajdowały się dokumenty potwierdzające rezygnację z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej osoby zobowiązanej do alimentacji, w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Ustalając prawo do zasiłku dla opiekuna za okres od dnia wejścia w życie ustawy udokumentowano przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, na zasadach określonych w przepisach o pomocy społecznej, w celu potwierdzenia faktu sprawowania opieki przez osobę ubiegającą się o zasiłek dla opiekuna. Decyzje administracyjne wydawano w terminie. W sposób prawidłowy określały elementy wyszczególnione w art. 107 § 1 k.p.a., tj. oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego pracownika organu upoważnionego do wydawania

decyzji. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39 i art. 46 k.p.a.

Kopie dokumentów niezbędnych do przyznania świadczeń uwierzytelniane były przez właściwe organy. Okres uprawnienia oraz wysokość przyznanych świadczeń ustalane były prawidłowo.

Oświadczenia stron oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

W skontrolowanych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

4. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Wpłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 877 ze zm.).

Z uzyskanych informacji wynika, że w okresie świadczeniowym 2020/2021 do dnia kontroli pomoc z funduszu alimentacyjnego przyznano 57 osobom z 36 rodzin.

W okresie tym wypłacono 547 świadczeń, z tego na osobę uprawnioną:

1. - w wieku 0 – 17 lat – 481 świadczeń,
2. - w wieku 18 – 24 lat – 56 świadczeń,
3. - 25 lat i więcej – 10 świadczeń.

Łączna kwota wypłaconych w okresie od 1.10.2020 r. do dnia kontroli świadczeń z tytułu funduszu alimentacyjnego wynosi 211.752,60 zł

W okresie od 1.10.2020 r. do 17.08.2021 r. Ośrodek wydał 43 decyzje administracyjne w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Od treści wydanych decyzji żadna ze stron nie wniosła odwołania do organu II instancji. Trzy wnioski zostały zamknięte bez nadania biegu lub bez rozpatrzenia z powodu niewywiązania się z obowiązku uzupełnienia danych w ustawowo wyznaczonym terminie.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację w sprawie 9 świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Prawo do świadczeń rozstrzygnięte zostało 6 decyzjami administracyjnymi dla 5 wnioskodawców.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji o następujących numerach:

1.M.P. – GOPS/8320/FA/44/20-21 z dnia 18.05.2021 r.

2.G.R.-L. – GOPS/8320/FA/35/20-21 z dnia 28.10.2020 r.,

GOPS/8320/FA/34/20/21 z dnia 28.10.2021 r.

3.K.B. – GOPS/8320/FA/21/20-21 z dnia 1.10.2020 r.

4.M.M. – GOPS/8320/FA/2/20-21 z dnia 25.08.2020 r.

5.B.S. – GOPS/8320/FA/4/20-21 z dnia 25.08.2020 r.

W podstawach prawnych skontrolowanych decyzji dotyczących ustalania prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego powoływano zapisy:

- ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego,
- ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach oraz oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych w Ośrodku wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski wypełnione były w sposób prawidłowy i zawierały niezbędne dokumenty, w tym poświadczające wysokość dochodu rodziny, stwierdzające wiek osoby uprawnionej, zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne stwierdzające bezskuteczność egzekucji, orzeczenia sądu zasądzającego alimenty, odpisy podlegających wykonaniu orzeczeń sądu zasądzających alimenty na rzecz osób w rodzinie, odpisy protokołów zawierających treść ugody sądowej, zaświadczenia o uczęszczaniu osoby uprawnionej do szkoły.

Świadczenia przyznawano w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500,00 zł. Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczeń prowadzone było terminowo. Prawo do świadczeń ustalano na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej jednak niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu. Wypłata świadczeń następowała zgodnie z art. 20 ust. 4-5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Sposób doręczenia decyzji był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a. Decyzjom z mocy prawa nadany został rygor natychmiastowej wykonalności.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli

następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W decyzjach przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego Strona oznaczana jest za pomocą nr PESEL. Organy administracji publicznej, które rozstrzygają indywidualne sprawy, wydając decyzje administracyjne, muszą postępować zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (k.p.a.). Jej art. 107 § 1 pkt 3 wskazuje, że jednym z obligatoryjnych składników decyzji administracyjnej jest oznaczenie strony lub stron postępowania. Dla prawidłowości postępowania prowadzonego przez właściwy organ administracji publicznej niezbędne jest zindywidualizowanie wszystkich stron postępowania poprzez wskazanie ich danych osobowych. W tym celu wystarczające jest wskazanie imienia, nazwiska i adresu zamieszkania. Wykorzystywanie na te potrzeby numeru PESEL jest działaniem niezgodnym z zasadami określonymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119) (RODO). Używanie nr PESEL na potrzeby oznaczenia strony postępowania administracyjnego jest nadmiarowe i niezgodne z zasadą minimalizacji danych wyrażoną w art. 5 ust. 1 lit. c 1 RODO. Jeśli podanie numeru PESEL wynika wprost z przepisów prawa, to wówczas spełniona jest przesłanka legalizująca jego przetwarzanie określona w art. 6 ust. 1 lit. c RODO (przetwarzanie danych jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze).

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„W decyzji adresat- osoba uprawniona jest oznaczona za pomocą PESEL, gdyż ułatwia to prowadzenie postępowania przez tut. Organ, jak również organ prowadzący egzekucję alimentów”.

(Dowód: akta kontroli str. 97)

2. W sprawie nr 2 (G.R.-L.) organ nie skompletował dokumentów niezbędnych do wyliczenia dochodu. Na zaświadczeniu od komornika o kwocie alimentów wyegzekwowanych za rok bazowy poprzedzający okres świadczeniowy brak jest

informacji od kiedy prowadzi postępowanie egzekucyjne oraz jaka została zgłoszona przez wierzyciela zaległość alimentów w dniu składania wniosku o wszczęcie egzekucji zaległych alimentów a tym samym nie można ustalić czy i w jakiej wysokości doliczyć do dochodu rodziny dochód z wyroku zasądającego alimenty.

Zgodnie z § 6 pkt 7 lit a Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pacy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ustalając prawo do świadczeń, poza odpowiednimi informacjami wskazanymi w § 2-5, uwzględnia się również odpowiednio w przypadku gdy osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu, ugodzie sądowej lub ugodzie zawartej przed mediatorem lub innym tytule wykonawczym pochodzącym lub zatwierdzonym przez sąd: zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

W myśl § 8 ust 2 ww. rozporządzenia w przypadku złożenia wniosku bez wymaganych dokumentów organ właściwy wierzyciela przyjmuje wniosek i wzywa, wraz z pouczeniem, pisemnie wnioskodawcę do uzupełnienia brakujących dokumentów w terminie nie krótszym niż 14 dni i nie dłuższym niż 30 dni. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„W omawianych sprawach nie zostały doliczone do dochodu rodziny alimenty na rzecz Dominiki K., Antoniego i Zuzanny Sz. z uwagi, iż Strona we wniosku oświadczyła, że nie osiąga dochodów nieopodatkowanych. Stosując się do zaleceń Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Legnicy <przy ustalaniu wysokości dochodu uprawniającego do wnioskowanego świadczenia chodzi bowiem o rzeczywiste dochody, uzyskane faktycznie, a nie dochody do których wnioskodawca posiada jedynie tytuł prawny. Wskazać należy na orzecznictwo sądów administracyjnych, gdzie przyjęte zostało stanowisko, że do dochodu nie można doliczyć alimentów zasądzonych wyrokiem sądu, których strona nie otrzymuje (por. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 2 listopada 2009r., sygn.akt.IV SA/Wr 91/09 i WSA w Olsztynie z dnia 20 października 2015r., sygn. akt IISA/O1835/15)>. Z uwagi na

zajęte stanowisko przez SKO, w tej sprawie, podważenie oświadczenia Wnioskodawczyni tutejszy Organ przyjął jako bezzasadne. Ponadto, doliczenie alimentów do dochodu jedynie według tytułów prawnych nie miało by wpływu na prawo do przyznanych świadczenia z funduszu alimentacyjnego, gdyż nie przekroczyło by ustawowego kryterium dochodowego”.

(dowód: akta kontroli, str. 99)

5. Realizacja działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych realizowane są na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2021r., poz. 877 ze zm.).

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone jest w przypadku bezskutecznej egzekucji po złożeniu przez wierzyciela do organu właściwego wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, a także w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W kontrolowanym okresie Ośrodek nie wydał żadnej decyzji o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Działania podejmowane przez Ośrodek w stosunku do dłużników alimentacyjnych przedstawia tabela nr 1.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych w 2020 i 2021 r.	Dane liczbowe
1. Liczba dłużników alimentacyjnych w gminie (wg stanu na 17.08.2021 r.)	55
2. Liczba otrzymywanych od organu właściwego wierzyciela wniosków o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego (art. 3 ust. 5 ustawy)	17
3. Liczba przeprowadzonych z dłużnikami alimentacyjnymi wywiadów oraz odebranych od nich oświadczeń majątkowych	6
4. Liczba dłużników którzy uniemożliwili przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego lub odmówili złożenia oświadczenia majątkowego brak danych	16
5. Liczba przekazanych komornikom sądowym informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z rodzinnego wywiadu środowiskowego	0
6. Liczba przekazanych komornikom sądowym informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego	1
7. Liczba zobowiązań dłużników alimentacyjnych do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący	1
8. Liczba informacji przekazanych do właściwego powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	2
9. Liczba uzyskanych od starosty informacji o odmowie dokonania przez dłużnika alimentacyjnego czynności, o których mowa art. 5 ust. 3 pkt 2 i 3 ustawy ¹⁾	0
10. Liczba wszczętych postępowań dotyczących uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	0
11. Liczba wydanych decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	0
12. Liczba wydanych decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	0
13. Liczba skierowanych do starosty wniosków o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika	1

alimentacyjnego	
14. Liczba skierowanych do starosty wniosków o uchylenie decyzji o zatrzymaniu prawa jazdy dłużnikowi alimentacyjnemu	0
15. Liczba wystąpień z powództwem o ustalenie alimentów od innych osób	0
16. Liczba przekazanych do sądu informacji o beczynności lub opieszałości komornika sądowego (art. 3 ust. 8 ustawy)	0
17. Liczba przekazanych informacji gospodarczych do biur informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy	31
18 Liczba wystąpień do organu właściwego dłużnika z wnioskiem o podjęcie działań:	25

(dowód: akta kontroli str. 75-77)

Zgodnie z informacją przekazaną przez Dyrektora GOPS w Miłkowicach, Organ właściwy wierzyciela przekazywał informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika z tytułów o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w razie powstania zaległości dłuższych niż 6 miesięcy do następujących baz informacji gospodarczej:

1. Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A.
2. ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A.
3. Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A.
4. Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych BIG S.A.
5. Bisonde Międzynarodowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A.

(dowód: akta kontroli, str.79)

W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia dokumentacji w sprawie prowadzonego postępowania wobec 6 następujących dłużników alimentacyjnych: nr 1 (R.S.), nr 2 (H.O.), nr 3 (M.Sz.), nr 4 (T.K.), nr 5 (A.W.), nr 6 (M.Sz.).

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek informuje dłużników o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego za wyjątkiem dłużnika nr 5 (A.W.) oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu wypłaconych świadczeń oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa.

W sytuacji, gdy dłużnik nie zamieszkiwał na terenie Gminy Miłkowice, Ośrodek występował ze stosownym wnioskiem do organu właściwego dłużnika ze względu na miejsce jego zamieszkania z prośbą o podjęcie stosownych działań. Przekazywał również organowi właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego, informację o obowiązku zwrotu należności z tytułu świadczeń wypłaconych osobie uprawnionej oraz informację o wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu

Państwa.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W przypadku prowadzenia postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego nr 5 (A.W.) nie został on powiadomiony o przyznaniu osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Zgodnie z art. 27 ust 7 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów Organ właściwy wierzyciela przekazuje dłużnikowi alimentacyjnemu, o ile adres zamieszkania dłużnika jest znany, oraz organowi właściwemu dłużnika: informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłacanych osobie uprawnionej; informację o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa z tytułu: wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy, wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej zaliczek alimentacyjnych.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Informacja o przyznaniu osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego nie została dłużnikowi wysłana na adres wskazany przez komornika prowadzącego postępowanie egzekucyjne w zaświadczeniu z dnia 24.09.2020r. o bezskuteczności egzekucji świadczeń alimentacyjnych, ponieważ wierzycielka we wniosku o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego z dnia 18.09.2021r. wskazała, że <A. W. (...) Obecnie przebywa w zakładzie karnym>. Z uwagi na zwiększoną ilość obowiązków związaną z rozpoczynającym się wówczas nowym okresem świadczeniowym, pracownik przeoczył możliwość wystąpienia do Centralnego Zarządu Służby Więziennej w celu ustalenia, w którym zakładzie karnym dłużnik przebywa, co umożliwiłoby dopełnienie obowiązku poinformowania dłużnika o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Obowiązek ten zostanie przez organ dopełniony niezwłocznie po ustaleniu aktualnego miejsca pobytu dłużnika alimentacyjnego.

(dowód: akta kontroli, str.101)

2. W aktach sprawdzonych spraw dłużników alimentacyjnych, brak było wniosków do Komornika o przyłączenie organu właściwego do postępowania egzekucyjnego przeciwko dłużnikom w związku z wydaniem nowej decyzji przyznającej świadczenia z funduszu alimentacyjnego na okres świadczeniowy 2020/2021.

Zgodnie z art. 27 ust. 3 ww. ustawy należności przypadające od dłużnika alimentacyjnego z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego podlegają ściągnięciu wraz z odsetkami w drodze egzekucji sądowej na podstawie przepisów o egzekucji świadczeń alimentacyjnych, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Ośrodek występuje z wnioskiem o przyłączenie się do egzekucji przy decyzjach wydanych dla osób uprawnionych, którym po raz pierwszy przyznano świadczenie. Wniosek wysyłany jest jako list polecony za pośrednictwem Poczty Polskiej. W przypadku świadczeń które są kontynuowane do komornika wysyłane jest pismo przewodnie z załączoną decyzją. Pismo jest wysyłane za pośrednictwem Poczty Polskiej. Wszelka korespondencja do komornika wysyłana była za poleceniem Pani Dyrektor Ośrodka jako zwykły list polecony w związku z redukcją kosztów obsługi tut. Ośrodka.”

(Dowód akta kontroli str.103)

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień należy zauważyć, iż przesłanie do komornika decyzji o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest realizacją obowiązku wynikającego z art. 27 ust. 7 pkt 1 organ właściwy wierzyciela przekazuje dłużnikowi alimentacyjnemu, o ile adres zamieszkania dłużnika jest znany, oraz organowi właściwemu dłużnika: informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłacanych osobie uprawnionej. Natomiast zgodnie z art. 27 ust. 7 pkt 3 ww. ustawy organ właściwy wierzyciela przekazuje dłużnikowi alimentacyjnemu, o ile adres zamieszkania dłużnika jest znany, oraz organowi właściwemu dłużnika: informację o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa z tytułu:

- a) wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy,

b) wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz.U. poz. 732 i 1366) zaliczek alimentacyjnych,

c) wypłaconych na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 1974 r. o funduszu alimentacyjnym (Dz.U. z 1991 r. poz. 200, z późn. zm.) świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W związku z powyższym każdorazowo powinien być wysyłany do Organu egzekucyjnego wniosek o przyłączenie do egzekucji.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- brak kompletu dokumentów dołączanych do wniosków o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- błędne ustalanie dochodu rodziny,
- błędny okres przyznania świadczenia,
- przyznawanie świadczeń bez wniosku strony o świadczenie,
- brak uzasadnienia faktycznego w decyzjach,
- nieprawidłowe oznaczanie strony postępowania administracyjnego za pomocą nr PESEL,
- brak informacji dla dłużnika alimentacyjnego o przyznaniu osobom uprawnionym prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
- brak wniosków o przyłączenie do egzekucji, w sytuacji wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego,

W wyniku kontroli sformułowano następujące zalecenia:

1. W przypadku ubiegania się o świadczenia rodzinne przez cudzoziemca, wzywać o dokumenty potwierdzające prawo do legalnego pobytu i pracy w Polsce.

W związku z powyższym w sprawie nr 33 (L.D.) dotyczącej świadczenia pielęgnacyjnego dla cudzoziemca, Ośrodek powinien wezwać stronę o przedstawienie dokumentów potwierdzających prawo do legalnej pracy w Polsce. W przypadku gdy strona nie dostarczy w/w dokumentu zasadne jest skierowanie decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, celem stwierdzenia nieważności. W przypadku stwierdzenia nieważności przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze należy niezwłocznie poinformować tut. wydział. Dalsze zalecenia zostaną sformułowane po zapoznaniu się z nowymi dokumentami oraz decyzją SKO.

Podstawa prawna: art. 1 ust. 2, pkt. 2 oraz art. 24a ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 ze zm.) oraz § 5 pkt 5 i 6 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz.U. z 2017 poz. 1466).

Termin wykonania: niezwłocznie.

2. W przypadku gdy wniosek wierzyciela o podjęcie działań egzekucyjnych zaległych alimentów wpłynie do Komornika Sądowego w trakcie roku bazowego, wzywać wnioskodawcę o dostarczenie zaświadczenia od Komornika Sądowego zawierającego informację o dacie wszczęcia postępowania oraz kwocie zaległych alimentów zgłoszonych w dniu złożenia wniosku o podjęcie działań zmierzających do egzekucji zaległych alimentów.

Podstawa prawna: § 6 pkt 7 lit a oraz § 8 ust 2 Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1467).

Termin wykonania: na bieżąco.

3. W przypadku utraty świadczenia rodzicielskiego od dochodu rodziny odejmować dochód utracony z ww. świadczenia.

Podstawa prawna: art. 3 pkt 23 lit j ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 ze zm.)

Termin wykonania: na bieżąco.

4. Ustalając dochód na osobę w rodzinie odejmować alimenty świadczone na rzecz osób spoza rodziny od dochodu członka rodziny zobowiązanego do alimentacji.

Podstawa prawna: art. 3, pkt 1 lit a, art. 3 pkt 2, art. 3 pkt 2a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 ze zm.) oraz § 15 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz.U. z 2017, poz. 1466).

Termin wykonania: na bieżąco.

5. Prawidłowo ustalać okres dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego.

Podstawa prawna: art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 ze zm.) oraz art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

6. Prawo do dodatków do zasiłków rodzinnych ustalać na wniosek Strony.

Podstawa prawna: art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 ze zm.)

Termin wykonania: na bieżąco.

7. Decyzje administracyjne sporządzać w sposób przejrzysty. Rzetelnie formułować zarówno uzasadnienie prawne jak i faktyczne. Uzasadnienie faktyczne i prawne decyzji powinno zawierać fakty, które organ uznał za udowodnione, dowody na których się oparł, przyczyny, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej.

Podstawa prawna: art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

8. W decyzjach przyznających prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie oznaczać Strony za pomocą numeru PESEL.

Podstawa prawna: art. 107 § 1 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 ze zm.) oraz art. 5 ust. 1 lit c Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119)

Termin wykonania: na bieżąco.

9. Każdorazowo informować dłużników alimentacyjnych o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Podstawa prawna: art. 27 ust 7 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 877 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

10. Każdorazowo po przyznaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego występować pisemnie do Komornika Sądowego z wnioskiem o przyłączenie do egzekucji.

Podstawa prawna: art. 27 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. (Dz. U. z 2021 r. poz. 877 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. 2020, poz. 224), kierownik Ośrodka w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje tut. Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi Wójt Gminy Miłkowice, trzeci włącza się do akt kontroli.

Z up. WÓJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Wójt Gminy Miłkowice
2. a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontroli i Nadzoru w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Ewelina Zygmunt